

Ovčja volna naj ne bo samo odpadek

Kmetijsko gozdarski zavod je včeraj v Novi Gorici pripravil zaključni posvet v okviru čezmejnega programa Lanatura. Projekt skuša odgovoriti na vprašanje, kaj z ovčjo volno, ki je manj kakovostna, a vendarle uporabna.

NOVA GORICA ▶ Namen projekta za območja Primorske, Notranjske, osred-

nje Slovenije in Furlanije Julijske krajine, ki ga financira Evropa, je rejce ovac pre-

pričati, da je ovčjo volno, kožo in celo loj moč koristno uporabiti.

V Sloveniji uspevamo ovčerejo ohranjati na pričakovani ravni. Čreda šteje približno 120.000 ovac. Redijo jih v glavnem zaradi mleka (pretežno v Posočju) in mesa (na Notranjskem in

na Krasu). Pasma, ki bi dajale tudi dovolj kakovostno volno za tekstilno industrijo, pa se pri nas ne obnesejo. Tako gre večji del od približno 160 ton nastrižene domače volne v nič, to velja tudi za ovčje kože in loj. Zato so v novogoriškem Kmetijsko gozdarskem zavodu zasnovali projekt Lanatura, ki ga vodi **Klavdija Kancler**. Z delom so začeli leta 2011, zdaj pa ga zaključujejo.

V projektu Lanatura so upoštevali izkušnje iz preteklosti, ko so predniki kot rokodelci razvili vrsto načinov obdelave in predelave volne in tako rekoč vso predelali v končne izdelke. Zdaj pa so na voljo tudi nove tehnologije. Kako oboje združiti, so prikazali na delavnicah po vseh koncih Primorske in tudi čez mejo. Prikazali so striženje ovac, sortiranje in skladiščenje ter polstenje (filcanje) in mi-

Na včerajšnjem zaključnem posvetu je vodja projekta Klavdija Kancler predstavila štiriletno dosežke Lanature. Z zadovoljstvom ugotavlja, da so uspeli pritegniti veliko pozornost tako ovčerejcev kot rokodelcev, tudi mladih. Pripravili so še razstavo izdelkov iz ovčje volne, mladi nadebudneži pa so prikazali delo s kolovratom.

kanje volne. Predstavili so tudi načine barvanja volne in kož z naravnimi barvili in s preparati ter izdelovanje mila iz ovčjega loja in mleka. V projekt so vključili šole, izdelki pa so bili na ogled na razstavah in prireditvah.

Dela so se najbolj zavzeto lotili na Bovškem, kjer imajo avtohtono bovško ovco. V okviru projekta Posoškega razvojnega centra od leta 2010 deluje društvo Od ovce do izdelka. V glavnem gospodarstvu iz volne izdelujejo in tudi prodajajo vrsto izdelkov, od rokavic in nogavic do otroških igrač.

Tudi volno, ki za rokodelce ni dovolj kakovostna, je moč koristno uporabiti. Odpadne volne namreč v Sloveniji ne odkupuje nihče. Sicer bi morala na odlagališča, a zakonodaja komunalnim podjetjem ne dovoljuje zbiranja niti v okviru sistema ločenega zbiranja odpadkov. Vse več odpadne volne pa uporabljajo v gradbeništvu kot izolacijski material in v kmetijstvu kot dodatek zemlji pri kompostiranju. Je hkrati gnojilo, preprečuje rast plevela, zadržuje vlago in podobno.

DK

Foto: Leo Caharija

Mladi so dokazali, da kolovrat ne bo šel v pozabo.